

Briuselis, 2016 m. vasario 1 d.
(OR. en)

5540/16

CO EUR-PREP 6
POLGEN 7
AG 2
ECOFIN 44
UEM 29
SOC 35
COMPET 22
ENV 26
EDUC 11
RECH 9
ENER 13
JAI 56
EMPL 25

PRANEŠIMAS

nuo:	Tarybos generalinio sekretoriato
kam:	Nuolatinių atstovų komitetui / Tarybai
Dalykas:	2016 m. Europos semestras. Tarybos rekomendacija dėl euro zonos ekonominės politikos – Perdavimas Europos Vadovų Tarybai

Delegacijoms pridedamas rekomendacijos dėl euro zonos ekonominės politikos tekstas. ADD 1 pateikiami Komisijos rekomendacijos pakeitimų, padarytų svarstymų Taryboje metu, paaiškinimai.

2016 m. vasario 16 d. Bendrųjų reikalų tarybos prašoma perduoti rekomendaciją Europos Vadovų Tarybai pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 121 straipsnio 2 dalį. Laikydamosi SESV 121 straipsnio 2 dalies, Taryba oficialiai priims priede pateiktą tekstą po to, kai Europos Vadovų Taryba aptars savo išvadas dėl jo.

TARYBOS REKOMENDACIJA
dėl euro zonos ekonominės politikos

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 136 straipsnį kartu su 121 straipsnio 2 dalimi,

atsižvelgdama į 1997 m. liepos 7 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1466/97 dėl biudžeto būklės priežiūros stiprinimo ir ekonominės politikos priežiūros bei koordinavimo¹, ypač į jo 5 straipsnio 2 dalį,

atsižvelgdama į 2011 m. lapkričio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1176/2011 dėl makroekonominių disbalansų prevencijos ir naikinimo², ypač į jo 6 straipsnio 1 dalį,

atsižvelgdama į Europos Komisijos rekomendaciją,

atsižvelgdama į Europos Vadovų Tarybos išvadą,

atsižvelgdama į Ekonomikos ir finansų komiteto nuomonę,

atsižvelgdama į Ekonominės politikos komiteto nuomonę,

¹ OL L 209, 1997 8 2, p. 1.

² OL L 306, 2011 11 23, p. 25.

kadangi:

- (1) ekonomika euro zonoje atsigauja vidutiniu tempu³. Siekiant išlaikyti ir sustiprinti augimą euro zonoje, reikia nuolatinių politinių pastangų, kuriomis būtų remiamas subalansuotas koregavimas privačiajame ir viešajame sektoriuose, gerinamas gebėjimas prisitaikyti ir stiprinamas ekonomikos konkurencingumas ir augimo potencialas vidutinės trukmės bei ilguoju laikotarpiu. Augimo tempą lėtina pastarojo meto ekonomikos ir finansų krizių padariniai, įskaitant vykstantį išorės perbalansavimą, didelę valstybės bei privatačiojo sektoriaus skolą, didelį nedarbą, taip pat išliekantis struktūrinis nelankstumas nacionalinėse darbo ir produktų rinkose. Dėl šių veiksnių, taip pat dėl kitų kliūčių, pavyzdžiui, nepalankios verslo aplinkos, neefektyvaus viešojo administravimo ir kliūčių gauti finansavimą, investicijos išlieka vangios;
- (2) atsižvelgiant į 2016 m. metinėje augimo apžvalgoje⁴ visoms ES valstybėms narėms nustatytus politikos prioritetus, būtina remti plataus užmojo struktūrinių reformų, kuriomis didinamas našumas ir augimo potencialas, įgyvendinimą. Jeigu struktūrinės reformos būtų bendrai įgyvendinamos visose valstybėse narėse, dėl teigiamo šalutinio poveikio, ypač per prekybos ir finansų kanalus, jos gali būti naudingos visai euro zonai. Nepaisant tam tikros pažangos vykdant reformas, kuriomis siekiama didinti darbo rinkų atsparumą, skirtumai euro zonoje, ypač ilgalaikio ir jaunimo nedarbo lygio, tebėra dideli. Tos valstybės narės, kurios dar iki krizės vykdė visapusiškas darbo rinkos ir socialinės apsaugos reformas, sugebėjo veiksmingiau remti užimtumą ir užtikrinti teisingumą ekonomikos nuosmukio laikotarpiu. Tokios reformos apima lanksčias ir patikimas sutarčių sąlygas, išsamias mokymosi visą gyvenimą strategijas, veiksmingą aktyvios darbo rinkos politiką ir adekvačias bei tvarias socialinės apsaugos sistemas. Be to, dar geresnių rezultatų galima pasiekti mažinant darbo jėgos mokesčių pleišta, visų pirma mažas pajamas gaunantiems asmenims, ir užtikrinant teisingas mokesčių sistemas;

³ Komisijos 2015 m. rudens ekonominė prognozė.

⁴ 2016 m. metinė augimo apžvalga.

- (3) tinkamai parengtos ir greitai įgyvendinamos reformos gali padėti panaikinti esamą disbalansą euro zonoje ir neleisti atsirasti naujam. Teminės Euro grupės diskusijos, kuriose daugiau dėmesio skiriama lyginamajai analizei, geriausios patirties taikymui ir tarpusavio spaudimui, gali padėti skatinti konvergenciją siekiant geriausių rezultatų. Todėl Euro grupė turėtų intensyviau plėtoti temines diskusijas apie reformas ekonominės ir pinigų sąjungos (EPS) veikimui svarbiose srityse ir reguliariai stebėti reformų įgyvendinimą euro zonos valstybėse narėse, taip pat pažangą, daromą ištaisant disbalansą pagal makroekonominio disbalanso procedūrą;
- (4) fiskalinė politika ekonominėje ir pinigų sąjungoje yra gyvybiškai svarbaus bendro intereso dalykas. Atsakinga nacionalinė fiskalinė politika, kuria laikomasi bendrųjų fiskalinių taisyklių, yra labai svarbi norint remti skolos tvarumą ir sudaryti sąlygas fiskalinio stabilizavimo priemonėms veikti ir švelninti sukrėtimus konkrečiose šalyse. Be to, labai svarbu užtikrinti tinkamą fiskalinę kryptį visos euro zonos lygmeniu, kurioje atsispindėtų ilgalaikio fiskalinio tvarumo ir trumpalaikio makroekonominio stabilizavimo pusiausvyra, ir vengti procikliškos fiskalinės politikos. Fiskalinės pastangos, kurių reikia, skiriasi priklausomai nuo valstybių narių atitinkamos padėties Stabilumo ir augimo pakto (toliau – SAP) reikalavimų atžvilgiu, ir valstybės narės turėtų taip pat atsižvelgti į stabilizavimo poreikius ir galimą šalutinį poveikį visoje euro zonoje. Todėl reikia gerinti fiskalinės politikos koordinavimą euro zonoje visapusiškai laikantis Stabilumo ir augimo pakto. Šiomis aplinkybėmis, atsižvelgiant į bendras makroekonominės sąlygas ir ekonomikos vystymosi sulėtėjimo riziką augimui, iš esmės neutrali bendra fiskalinė kryptis, kuri 2016 m. numatoma euro zonoje, atrodo tinkama. Remiantis laipsniškai mažėjančio gamybos apimtys atotrūkio prognoze, 2017 m. fiskaline politika turėtų būti vengiama procikliškumo ir mažinama valstybės skola, kad būtų atkurtas fiskalinis rezervai. Atsižvelgiant į naujausius ekonominius ir fiskalinius pokyčius, tai turėtų atsispindėti 2016 m. pavasarį rengiamose atnaujintose stabilumo programose. Fiskalinių strategijų struktūra kol kas nėra pakankamai palanki ekonomikos augimui. Kaip pabrėžta euro zonos valstybėms narėms skirtose 2015 m. vasaros rekomendacijose⁵, valstybės narės turėtų rengti temines diskusijas apie viešųjų finansų kokybės ir tvarumo gerinimą;

⁵ OL C 272, 2015 8 18, p. 98.

- (5) būtina visapusiškai įgyvendinti bankų sąjungą. Pirma, visos valstybės narės nedelsdamos turi į nacionalinę teisę visapusiškai perkelti Bankų gaivinimo ir pertvarkymo direktyvą (BGPD). Antra, pereinamuoju laikotarpiu bus parengta fiskaliniu požiūriu neutrali BPF bendra finansinio stabilumo stiprinimo priemonė, kuri galės pradėti veikti visu pajėgumu ne vėliau kaip pereinamojo laikotarpio pabaigoje, kai bus bendrai sutelkti visi BPF ištekliai. Netrukus po BPF įsigaliojimo turi būti peržiūrėta pažanga. Bendra finansinio stabilumo stiprinimo priemonė taip pat bus fiskaliniu požiūriu neutrali vidutinės trukmės laikotarpiu ir ja bus užtikrintos lygiavertės sąlygos visose dalyvaujančiose valstybėse narėse; be to, dėl jos nepatirs išlaidų bankų sąjungoje nedalyvaujančios valstybės narės. Kai BPF įsigalios, o dalyvaujančios valstybės narės ratifikuos tarpvyriausybinių susitarimą ir visapusiškai perkels į nacionalinę teisę BGPD, valstybės narės įvertins tarpinio finansavimo priemones ir išnagrinės tolesnius veiksmus ir tvarkaraštį, susijusius su bendros finansinio stabilumo stiprinimo priemonės kūrimu, siekiant užtikrinti, kad ji galėtų visu pajėgumu pradėti veikti ne vėliau kaip iki pereinamojo laikotarpio pabaigos. Be to, 2016 m. vėliau valstybės narės apsvaistys priemones, kurių reikia siekiant stiprinti bankų sąjungą. Galiausiai, toliau plėtojant bankų sąjungą, 2015 m. lapkričio 24 d. Europos Komisija paskelbė komunikatą pavadinimu „Bankų sąjungos sukūrimas“;
- (6) laikantis skatinamosios pinigų politikos pozicijos, euro zonos finansų rinkos sąlygos apskritai tebėra palankios. Tačiau dėl vis dar silpnų ekonomikos pagrindų ir didelio privačiojo sektoriaus finansinio įsiskolinimo toliau daromas spaudimas bankų skolinimo paklausai ir kartu ekonomikos augimui. Bankų balansams spaudimą tebedaro didelis neveiksnių paskolų skaičius, ir tai trukdo skolinimo veiklai. Dėl skirtingų ir kartais netinkamų nemokumo procedūrų Europos Sąjungoje dar labiau delsiama mažinti privačiojo sektoriaus skolą ir dėl to stabdomos investicijos;

- (7) nors stiprinant EPS struktūrą pastaruoju metu nuveikta nemažai, būtina toliau dirbti ir baigti ją kurti. 2015 m. birželio mėn. penkių pirmininkų pranešime pateikiamas EPS sukūrimo ne vėliau kaip 2025 m. planas⁶. 2015 m. spalio 21 d. Europos Komisija priėmė pirmuosius pasiūlymus dėl tolesnės su šiuo pranešimu susijusios veiklos⁷. Euro zonos valstybės narės turėtų prisiimti bendrą atsakomybę ir laiku, atvirai bei skaidriai vykdyti veiksmus įgyvendindamos trumpojo ir vidutinės trukmės laikotarpio iniciatyvas, kuriomis siekiama baigti kurti ekonominę ir pinigų sąjungą. Siekiant skatinti konvergenciją visoje euro zonoje, pasiūlymuose numatytos priemonės, kuriomis stiprinama Europos semestro euro zonos dimensija, be kita ko, anksčiau skelbiant euro zonos rekomendacijas, kad proceso pradžioje būtų nustatyti bendri uždaviniai ir kad į tai būtų atsižvelgta formuluojant konkrečioms euro zonos valstybėms narėms skirtas rekomendacijas, kurios turi būti priimtos vėliau įgyvendinant Europos semestrą. Euro zonos valstybės narės taip pat turėtų atvirai ir skaidriai dirbti su ilgesnio laikotarpio iniciatyvomis, kuriomis siekiama baigti kurti ekonominę ir pinigų sąjungą.

REKOMENDUOJA euro zonos valstybėms narėms atskirai ir kartu Euro grupėje 2016–2017 m. laikotarpiu imtis šių veiksmų:

1. Vykdyti politiką, kuria būtų remiamas ekonomikos atsigavimas, skatinama konvergencija, sudaromos palankesnės sąlygos ištaisyti makroekonominį disbalansą ir gerinamas gebėjimas prisitaikyti. Šiuo tikslu valstybės narės, visų pirma turinčios dideles privačiojo sektoriaus ir užsienio skolas, turėtų įgyvendinti reformas, kuriomis būtų didinamas našumas, skatinamas darbo vietų kūrimas, didinamas konkurencingumas ir gerinamos verslo sąlygos. Didelį einamosios sąskaitos perteklių turinčios valstybės narės turėtų prioriteto tvarka įgyvendinti priemones, įskaitant struktūrines reformas, kuriomis padedama didinti jų vidaus paklausą ir augimo potencialą.

⁶ „Europos ekonominės ir pinigų sąjungos sukūrimas“, Jeano-Claude'o Junckerio pranešimas, parengtas glaudžiai bendradarbiaujant su Donaldu Tusku, Jeroenu Dijsselbloemu, Mario Draghi ir Martinu Schulzu.

⁷ http://ec.europa.eu/priorities/economic-monetary-union/docs/single-market-strategy/communication-emu-steps_en.pdf

2. Įgyvendinti reformas, kuriomis derinamos i) lanksčios ir patikimos darbo sutartys, kuriomis skatinami sklandūs asmens statuso pokyčiai darbo rinkoje ir vengiama dviejų pakopų darbo rinkos formavimosi, ii) išsamios mokymosi visą gyvenimą strategijos, iii) veiksminga bedarbiams vėl patekti į darbo rinką padėti skirta politika, iv) adekvačios ir tvarios socialinės apsaugos sistemos, kuriomis viso gyvavimo ciklo metu veiksmingai ir rezultatyviai prisidedam prie socialinės įtraukos ir integracijos į darbo rinką, ir v) atviros ir konkurencingos produktų ir paslaugų rinkos. Mažinti darbo jėgos mokesčių pleišta, visų pirma mažas pajamas gaunantiems asmenims, nedarant poveikio biudžetui, kad būtų skatinamas darbo vietų kūrimas.
3. Vykdyti fiskalinę politiką visapusiškai laikantis Stabilumo ir augimo pakto. 2016 m. euro zonoje iš esmės neutralios bendros fiskalinės krypties tikslas atrodo tinkamas, kad būtų atspindėta ilgalaikio fiskalinio tvarumo ir trumpalaikio makroekonominio stabilizavimo pusiausvyra. Kalbant apie 2017 m., mažinti valstybės skolą, kad būtų atkurtas fiskalinis rezervas, ir vengti procikliškumo. Diferencijuoti atskirų valstybių narių dedamas fiskalines pastangas pagal jų atitinkamą padėtį SAP reikalavimų atžvilgiu, kartu atsižvelgiant į stabilizavimo poreikius, taip pat atsižvelgiant į galimą šalutinį poveikį euro zonos šalyse. Šiuo tikslu peržiūrėti euro zonos fiskalinę kryptį stabilumo programų ir biudžeto planų projektų kontekste.
4. Sudaryti palankesnes sąlygas laipsniškai mažinti neveiksnius bankų paskolas ir gerinti įmonių bei namų ūkių nemokumo bylų nagrinėjimą. Valstybėse narėse, kuriose privačiojo sektoriaus skola yra didelė, skatinti tvarkingai mažinti įsiskolinimą, be kita ko, sudarant palankesnes sąlygas sureguliuoti neperspektyvias privačiojo sektoriaus skolas.

5. Visapusiškai laikantis vidaus rinkos taisyklių, atvirai ir skaidriai dirbti siekiant baigti kurti ekonominę ir pinigų sąjungą, toliau nagrinėjant penkių pirmininkų pranešime pateiktą ilgesnio laikotarpio priemonių teisinius, ekonominius ir politinius aspektus.

Priimta Briuselyje

Tarybos vardu
Pirmininkas